

PANEVĖŽIO MIESTO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Panevėžio miesto savivaldybės tarybai

Panevėžio miesto savivaldybės administracijai

IŠVADA DĖL PANEVĖŽIO MIESTO SAVIVALDYBĖS GALIMYBĖS IMTI ILGALAIKĘ PASKOLĄ INVESTICIJŲ PROJEKTAMS FINANSUOTI

2021 m. balandžio 14 d. Nr. I-1

Panevėžys

TURINYS

IŽANGA.....	1
VERTINIMO APIMTIS IR METODAI	2
VERTINIMO REZULTATAI.....	3
1. Paskola neviršys Savivaldybės skolos limito	3
2. Paskola neviršys Savivaldybės metinio grynojo skolinimosi limito	4
3. Paskolos paskirtis atitinka teisės aktuose nustatytas skolinimosi paskirtis.....	5
IŠVADA.....	6

IŽANGA

Savivaldybės, laikydamosi Seimo patvirtintų skolos ir skolinimosi limitų, Vyriausybės nustatyta tvarka gali imti iš vidaus kreditorių arba užsienio kreditorių ilgalaikes (kurių trukmė ilgesnė kaip vieni metai ir grąžinimo terminas ne tais pačiais biudžetinais metais) paskolas investicijų projektams finansuoti ir ankstesniems skolinimams įsipareigojimams vykdyti¹.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme² nustatyta išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija – sprendimų dėl paskolų ėmimo priėmimas; šios paskolos naudojamos tik investicijų projektams finansuoti pagal Vyriausybės nustatytą tvarką, laikantis įstatymų nustatytų skolinimosi limitų ir gavus savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos išvadą.

Savivaldybių skolos bei skolinimosi limitų taikymo tvarką reglamentuoja Vyriausybės patvirtintos Savivaldybių skolinimosi taisyklės³.

¹ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais), 10 str. 1 d. 1 p.

² Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 16 str. 2 d. 28 p.

³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-03-26 nutarimas Nr. 345 „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

Panevėžio miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba (toliau – Tarnyba) yra subjektas, prižiūrintis, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas Panevėžio miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) turtas ir patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai. Tarnyba, vykdydama jai pavestas funkcijas, rengia ir Savivaldybės tarybai teikia sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl Savivaldybės paskolų ėmimo⁴.

Vykdydama Vietos savivaldos įstatymo ir Tarnybos nuostatų⁵ reikalavimus, Tarnyba įvertino⁶ Savivaldybės galimybę imti ilgalaikę paskolą investicijų projektams finansuoti.

Vertinamuoju bei vertinimo atlikimo laikotarpiu Savivaldybės administracijos direktoriumi dirba Tomas Jukna. Savivaldybės skolų apskaitą tvarko Savivaldybės administracijos Strateginio planavimo ir finansų skyrius. Skyriaus vedėja vertinamuoju bei vertinimo atlikimo laikotarpiu dirba Audronė Meškauskienė.

Su Išvada galima susipažinti Savivaldybės interneto svetainėje www.panevezys.lt.

VERTINIMO APIMTIS IR METODAI

Vertinimo tikslas – įvertinti, ar Savivaldybė turi galimybę imti 1591,5 tūkst. Eur ilgalaikę paskolą (toliau – Paskola) investicijų projektams finansuoti iš kredito įstaigos, pasiūliusios mažiausią kainą, neviršijant nustatytų skolinimosi limitų bei pateikti išvadą Savivaldybės tarybai.

Vertinamas subjektas – Savivaldybės administracija, kodas 288724610, adresas Laisvės a. 20, Panevėžys.

Vertinamas laikotarpis – 2021 metai.

Vertinimo kriterijai. Skolinimosi teisėtumas vertintas analizuojant atitiktį teisės aktams, reglamentuojantiems Savivaldybės skolinimąsi 2021 metais:

- Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymui⁷,
- Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymui⁸,
- Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymui⁹,
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintoms Savivaldybių skolinimosi taisyklėms¹⁰,
- Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniam įstatymui¹¹,

Siekiant gauti vertinimo tikslams reikalingus įrodymus, atlikta:

- Savivaldybės veiklos, apskaitos, ataskaitų rengimo skolinių įsipareigojimų srityje vidaus kontrolės tyrimas;
- paskolų gavimo ir grąžinimo ūkinių operacijų bei paskolų likučių tikrinimai;
- ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalies tikrinimai;
- Savivaldybės skolos pokyčių analizė.

Vertinimo metu buvo analizuojami reikalingi duomenys, pateikti:

⁴ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 27 str. 1 d. 3 p.

⁵ Tarnybos nuostatų, patvirtintų Savivaldybės tarybos 2019-09-26 sprendimu Nr. 1-332, 12.3 p.

⁶ Savivaldybės administracija prašymą Tarnybai pateikti išvadą dėl Savivaldybės skolinimosi galimybių pateikė 2021-03-17 raštu N. 19-662 (4.45E).

⁷ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais).

⁸ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais).

⁹ Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2020-12-22 Nr. XIV-102.

¹⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-03-26 nutarimas Nr. 345 „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

¹¹ Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas, 2014-11-06 Nr. XII-1289.

- Savivaldybės Skolinių įsipareigojimų 2020 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje,
- Savivaldybės Mokėtinų ir gautinų sumų 2020 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje,
- Savivaldybės administracijos Strateginio planavimo ir finansų skyriaus tvarkomos Savivaldybės išdo buhalterinės apskaitos dokumentuose.

Vertinimas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad analizuotose finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, o Savivaldybė skolinasi laikydamasi teisės aktų reikalavimų.

Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl to, kad netikrinome visų (100 proc.) skolinimosi ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Savivaldybės administracija yra atsakinga už vertinimui pateiktų duomenų tikrumą ir teisingumą. Rengiant šią išvadą buvo vadovaujamosi nuostata, kad pateikti duomenys yra teisingi, objektyvūs ir išsamūs, o pateiktų dokumentų kopijos atitinka originalus. Vertinimo įrodymai gauti taikant dokumentų tikrinimo, skaičiavimo ir analitinės procedūras.

VERTINIMO REZULTATAI

1. Paskola neviršys Savivaldybės skolos limito

Pagal 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo¹² (toliau – Rodiklių įstatymas) nuostatas, savivaldybių skolos limitas skaičiuojamas nuo šio įstatymo 6 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų.

Minėtame 6 priede nurodytos prognozuojamos Savivaldybės biudžeto pajamos – 53734,0 tūkst. Eur. Rodiklis, pagal kurį skaičiuojami Savivaldybės skolinimosi ir skolos limitai (toliau – Skolinimosi rodiklis), sudaro 53734,0 tūkst. Eur.

Savivaldybės skolos limitas, į kurį įskaitomi visi Savivaldybės prisiimti, bet dar neįvykdyti įsipareigojimai grąžinti kreditoriams lėšas pasirašius paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis ir kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus, yra 60 procentų Skolinimosi rodiklio, t. y. 32240,4 tūkst. Eur.

Savivaldybės skoliniai įsipareigojimai, skaičiuojami į skolos limitą, 2021 m. sausio 1 d. buvo 8582,6 tūkst. Eur, arba sudarė 16,0 proc. Skolinimosi rodiklio, iš jų:

1. Savivaldybės pagal pasirašytas ilgalaikių paskolų sutartis su kredito įstaigomis paimtų ir negrąžintų paskolų likutis – 4202,3 tūkst. Eur;
2. paskolų įsipareigojimai pagal daugiabučių namų modernizavimo programą¹³ – 672,0 tūkst. Eur;
3. nepaimtas paskolų likutis – 3692,7 tūkst. Eur, iš jų:
 - 1538,88 tūkst. Eur paskolos investicijų projektams finansuoti¹⁴ likutis, paskolos išėmimo terminas 2021-07-31;
 - 2153,82 tūkst. Eur paskolų likutis Finansų ministro nustatyta tvarka 2019 metais¹⁵ ir 2020 metais¹⁶ atrinktiems projektams finansuoti, paskolų išėmimo terminai atitinkamai 2021-08-31 ir 2021-12-31;

¹² Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2020-12-22 Nr. XIV-102, 13 str. 1 d. 1 p.

¹³ Pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014-09-23 nutarimą Nr. 1213 „Dėl daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programos patvirtinimo“.

¹⁴ 2020-06-09 2172,4 tūkst. Eur paskolos sutartis.

4. kiti įsipareigojimai (lizingas) – 15,6 tūkst. Eur.

Savivaldybės planuojama imti 1591,5 tūkst. Eur ilgalaikė paskola investicijų projektams finansuoti Savivaldybės skolą padidintų iki 10174,1 tūkst. Eur, arba iki 18,9 proc. Skolinimosi rodiklio ir tai neviršytų Savivaldybei nustatyto skolos limito.

Pažymėtina. Pagal Rodiklių įstatymo¹⁷ nuostatas į skolos ir skolinimosi limitus neįskaitomos iš valstybės biudžeto suteiktos trumpalaikės paskolos laikinam pajamų trūkumui padengti (toliau – valstybės biudžeto trumpalaikė paskola), taip pat tokios paskolos, suteiktos 2020 metais. Finansų ministerija netaiko išieškojimo iki 2020 m. gruodžio 31 d. negražintoms 2020 metais suteiktoms valstybės biudžeto trumpalaikėms paskoloms, iki priimamas sprendimas dėl Finansų ministerijos asignavimuose numatytų lėšų 2020 metų savivaldybių negautoms pajamoms padengti paskirstymo. Savivaldybės negražintų trumpalaikių paskolų, gautų iš Finansų ministerijos, 2021 m. sausio 1 d. likutis sudarė 3539,0 tūkst. Eur.

2. Paskola neviršys Savivaldybės metinio grynojo skolinimosi limito

Rodiklių įstatyme¹⁸ reglamentuotas savivaldybių metinis grynas skolinimasis 2021 metams:

- savivaldybės, kurios biudžetas planuojamas, tvirtinamas, keičiamas ir vykdomas vadovaujantis Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 4 str. 4 d. nuostatomis, metinio grynojo skolinimosi suma negali viršyti 1,5 procento biudžeto pajamų dėl 2021 metams prognozuojamo neigiamo produkcijos atotrūkio nuo potencialo;

- savivaldybės metinio grynojo skolinimosi suma finansų ministro nustatyta tvarka 2019 ir 2020 metais atrinktiems projektams, kuriais prisidedama prie regiono ir (arba) savivaldybės socialinės ir ekonominės plėtros tikslų, nustatytų strateginio planavimo dokumentuose, pasiekimo ir mažinamos savivaldybės biudžeto išlaidos ir (arba) didinamos savivaldybės biudžeto pajamos, atitinka lėšų sumą, kurios reikia šiems projektams įgyvendinti. Savivaldybės biudžeto atitiktis Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo nuostatomis turi būti pasiekta per ketverių metų laikotarpį, skaičiuojant nuo pirmų metų, kai pradėta skolintis projektams įgyvendinti.

Savivaldybių skolinimosi taisyklėse¹⁹ nurodyta, kad į savivaldybės metinio grynojo skolinimosi limitą įskaitomas einamaisiais biudžetinėiais metais savivaldybės skolinantis prisiimtų ir įvykdytų įsipareigojimų gražinti kreditoriams lėšas pasirašius paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis ir kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus sumų skirtumas biudžetinių metų pabaigoje.

Vadovaujantis Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo²⁰ 4 str. 4 d. nuostatomis, kiekvienas valdžios sektoriui priskiriamas biudžetas, kurio planuojami asignavimai neviršija 0,3 procento praėjusių metų BVP to meto kainomis, turi būti planuojamas, tvirtinamas, keičiamas ir vykdomas taip, kad to biudžeto asignavimai neviršytų jo pajamų, išskyrus metus,

¹⁵ 2019-09-17 2673,5 tūkst. Eur paskolos sutartis projektams Teritorijos prie „Ekranų“ marių konversija, pritaikant ją aktyviam poilsiui, užimtumui ir vietos verslo skatinimui ir Panevėžio „Vilties“ progimnazijos (Ramygalos g. 16, Panevėžys) atnaujinimas (modernizavimas).

¹⁶ 2020-12-07 866,8 tūkst. Eur paskolos sutartis projektams Viešųjų erdvių prie Panevėžio bendruomenių rūmų sutvarkymas ir Panevėžio senagėsi teritorijos kompleksinis sutvarkymas.

¹⁷ Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2020-12-22 Nr. XIV-102, 13 str. 2 d. ir 3 d.

¹⁸ Ten pat, 13 str. 1 d. 2 ir 4 p.

¹⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-03-26 nutarimu Nr. 345 patvirtintų Savivaldybių skolinimosi taisyklių 4.2 p.

²⁰ Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas, 2014-11-06 Nr. XII-1289.

kuriais pagal Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos viešai paskelbtą ekonominės raidos scenarijų, dėl kurio tvirtinimo kontrolės institucija paskelbė savo išvadą, numatomas neigiamas produkcijos atotrūkis nuo potencialo. Pastaruoju atveju asignavimai negali viršyti pajamų daugiau kaip 1,5 procento.

Pagal Biudžeto sandaros įstatymo²¹ 21 str. 3 d., Savivaldybės biudžeto einamųjų metų pajamos koreguojamos pridedant nepanaudotą pajamų dalį – praėjusių metų biudžeto pajamų dalį, kuri viršija praėjusių metų panaudotus asignavimus.

Savivaldybės tarybos patvirtintos²² 2021 metų biudžeto pajamos, pridedant 2020 metų nepanaudotą pajamų dalį yra 126128,9 tūkst. Eur (115879,8+10249,1).

Lietuvos statistikos departamento skelbiamas 2020 metų BVP to meto kainomis yra 48794,2 mln. Eur. Savivaldybės tarybos patvirtinti Savivaldybės 2021 metų biudžeto asignavimai yra 120656,3 tūkst. Eur. Savivaldybės 2021 metų biudžeto asignavimai neviršija 0,3 procento praėjusių metų BVP to meto kainomis ($48\,794,2 \text{ mln. Eur} \times 0,3 \% = 146,38 \text{ mln. Eur}$), todėl Savivaldybės metinio grynojo skolinimosi suma negali viršyti 1,5 procento biudžeto pajamų, t. y. 1891,9 tūkst. Eur ($115879,8+10249,1 \text{ tūkst. Eur} \times 1,5 \%$).

Apskaičiuotas Savivaldybės metinis skolinimasis yra:

- grynojo skolinimosi rodiklis – 4045,7 tūkst. Eur, iš jų:
 - 1,5 proc. koreguotų biudžetų pajamų – 1891,9 tūkst. Eur;
 - neišimta paskolų dalis Finansų ministro nustatyta tvarka 2019 ir 2020 m. atrinktiems projektams – 2153,82 tūkst. Eur;
- galimi priimti įsipareigojimai investicijų projektams finansuoti – tiek, kiek bus einamaisiais metais gražinta paimtų paskolų. Pagal su kredito įstaigomis sudarytas sutartis, 2021 metais:
 - įsipareigota gražinti 2730,3 tūkst. Eur ilgalaikių paskolų ir sumokėti 8,1 tūkst. Eur lizingo (finansinės nuomos) įmokų, iš viso 2738,4 tūkst. Eur,
 - sutarta paimti paskolų – 1538,8 tūkst. Eur.

Savivaldybės 2021 m. planuojamų priimti įsipareigojimų suma – 1591,5 tūkst. Eur neviršys Savivaldybės metinio grynojo skolinimosi limitu.

Pažymėtina. Pagal Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinį įstatymą, savivaldybė turi užtikrinti, kad savivaldybės biudžeto balanso rodiklis nebūtų neigiamas, išskyrus aukščiau minėtą 2021 metų Rodiklių įstatyme numatytą atvejį, kuris leidžia savivaldybės biudžeto atitiktį Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo nuostatas pasiekti per ketverių metų laikotarpį, skaičiuojant nuo pirmų metų, kai pradėdama naudoti metinio grynojo skolinimosi suma. 2019 metai buvo pirmieji metai, kai Savivaldybėje pradėta naudoti metinio grynojo skolinimosi suma.

Faktiniai Savivaldybės 2019 ir 2020 metų biudžetų balanso rodikliai buvo teigiami.

3. Paskolos paskirtis atitinka teisės aktuose nustatytas skolinimosi paskirtis

Savivaldybės administracija nurodė²³, kad paskolos lėšos 1591,5 tūkst. Eur bus skiriamos investicijų projekto „Stasio Eidrigėvičiaus menų centro Panevėžyje įkūrimas modernizuojant viešąją kultūros infrastruktūrą“ vykdymoms veikloms dalinai finansuoti (rangos darbams, inžinerinėms paslaugoms (projekto vykdymo, techninė statybos darbų priežiūra), baldų, ekspozicinės įrangos, kompiuterinės technikos, paveikslų kabinimo sistemos įsigijimo, pastato

²¹ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais).

²² Savivaldybės tarybos 2021-02-18 Nr. 1-32

²³ Savivaldybės administracijos Investicijų projektų skyriaus 2021-03-24 raštas Nr. D2-408.

informacinių ženklų sistemos įrengimo ir kt. būtinoms projektui įgyvendinti išlaidoms apmokėti). Šiam investicijų projektui vykdyti Savivaldybės taryba yra pritarusi²⁴, projektas yra numatytas²⁵ Savivaldybės 2021–2023 metų veiklos plane Investicijų projektų programoje.

Savivaldybės administracija yra atsakinga už Savivaldybės vardu priimtų paskolų naudojimą pagal Savivaldybės tarybos nurodytą paskirtį teisės aktų nustatyta tvarka.

IŠVADA

Savivaldybės 2021 metų skolinimosi limitai, įtakoiantys naujų paskolų ėmimą – *Savivaldybės skolos* bei *Savivaldybės metinio grynojo skolinimosi*, ir bendra finansinių rodiklių analizė pagrindžia planuojamus Savivaldybės skolinius išsipareigojimus.

Savivaldybės taryba gali priimti sprendimą imti 1591,5 tūkst. Eur ilgalaikę paskolą investicijų projektams finansuoti.

Savivaldybės kontrolierė

Laima Skeirytė

Savivaldybės kontrolieriaus pavaduotoja

Jolita Mečionytė

²⁴ Savivaldybės tarybos sprendimai: 2018-11-29 Nr. 1-348, 2019-08-22 Nr. 1-255.

²⁵ Savivaldybės tarybos 2021-02-18 sprendimas Nr. 1-31.